

PORADENSTVÍ

Podpora, posilování, provázení

VZTAH KLIENT (POTŘEBNÁ OSOBA)

Kontinuální podpora

Aktivita

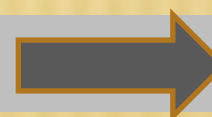
Facilitace

Reflexe

Pasivita

Konzumace

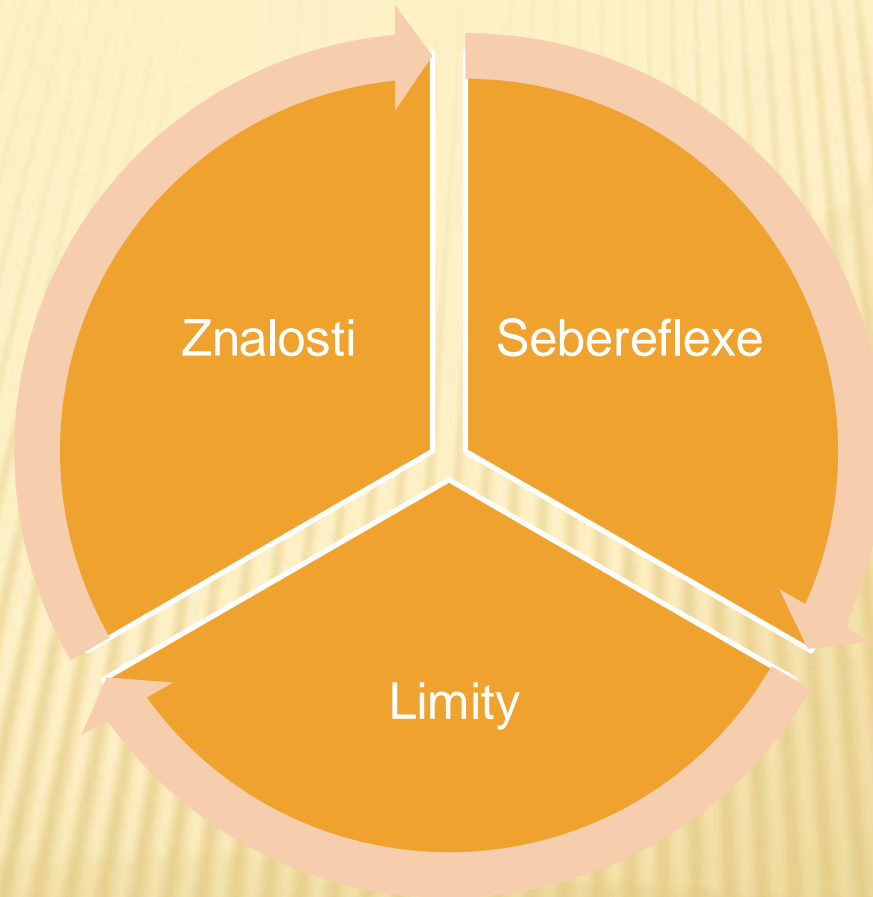
Slepá poslušnost

ROLE PORADCE

ZDROJE PORADCE

ON SÁM

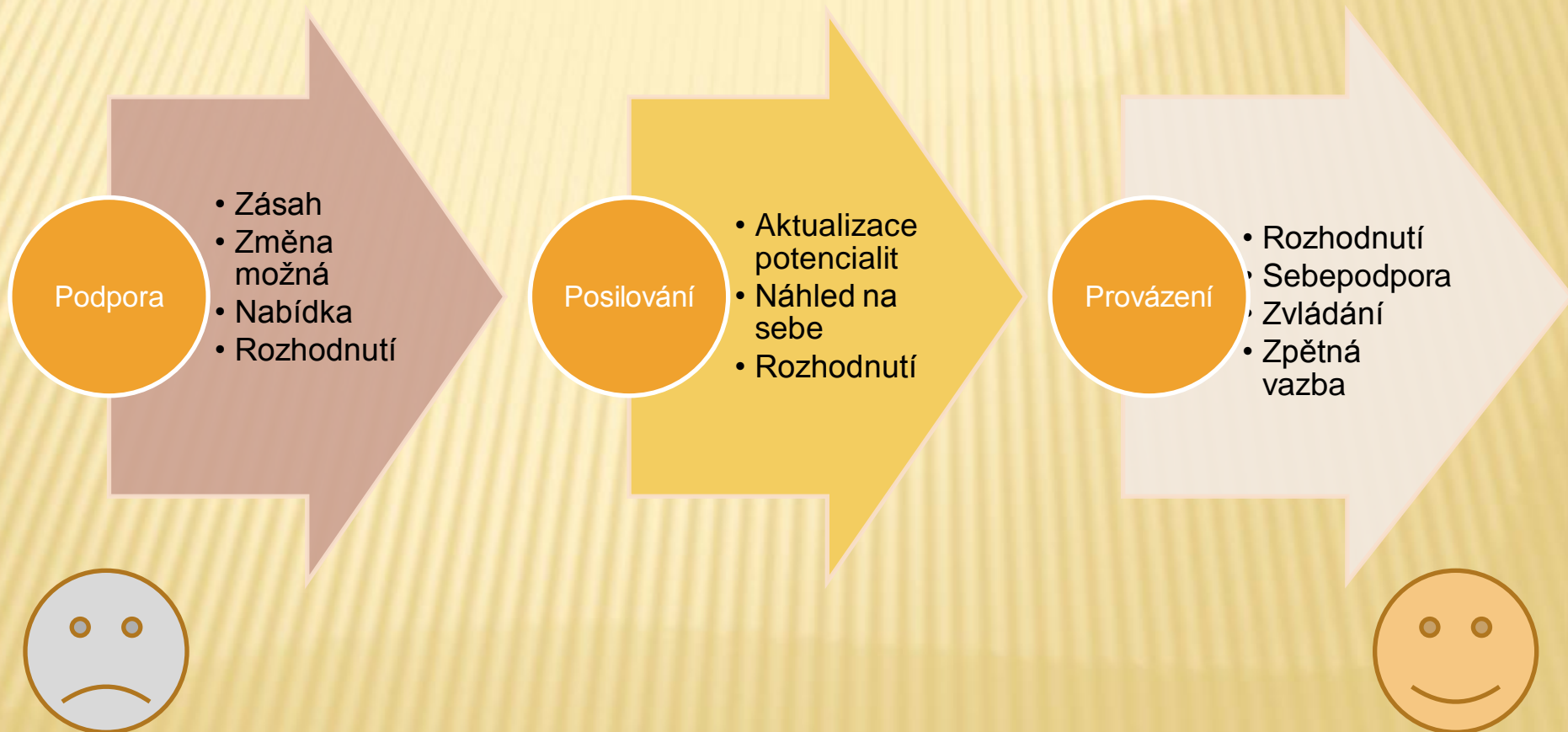

INVENTÁŘ VLASTNOSTÍ PORADCE

- 1) Napište 20 důležitých vlastností a charakteristik, které by
  - mít měl a nebo naopak neměl

- 2) Seřad'te je od té nejdůležitější po nejméně důležitou

- 3) Individuálně - nebude se zveřejňovat
  - vyberte 10 svých pozitivních i negativních charakteristik a zakreslete je do „koláče“, přičemž velikost jednotlivých výsečí bude představovat poměr dané vlastnosti v rámci vaší osobnosti

PODPORA, POSILOVÁNÍ, PROVÁZENÍ

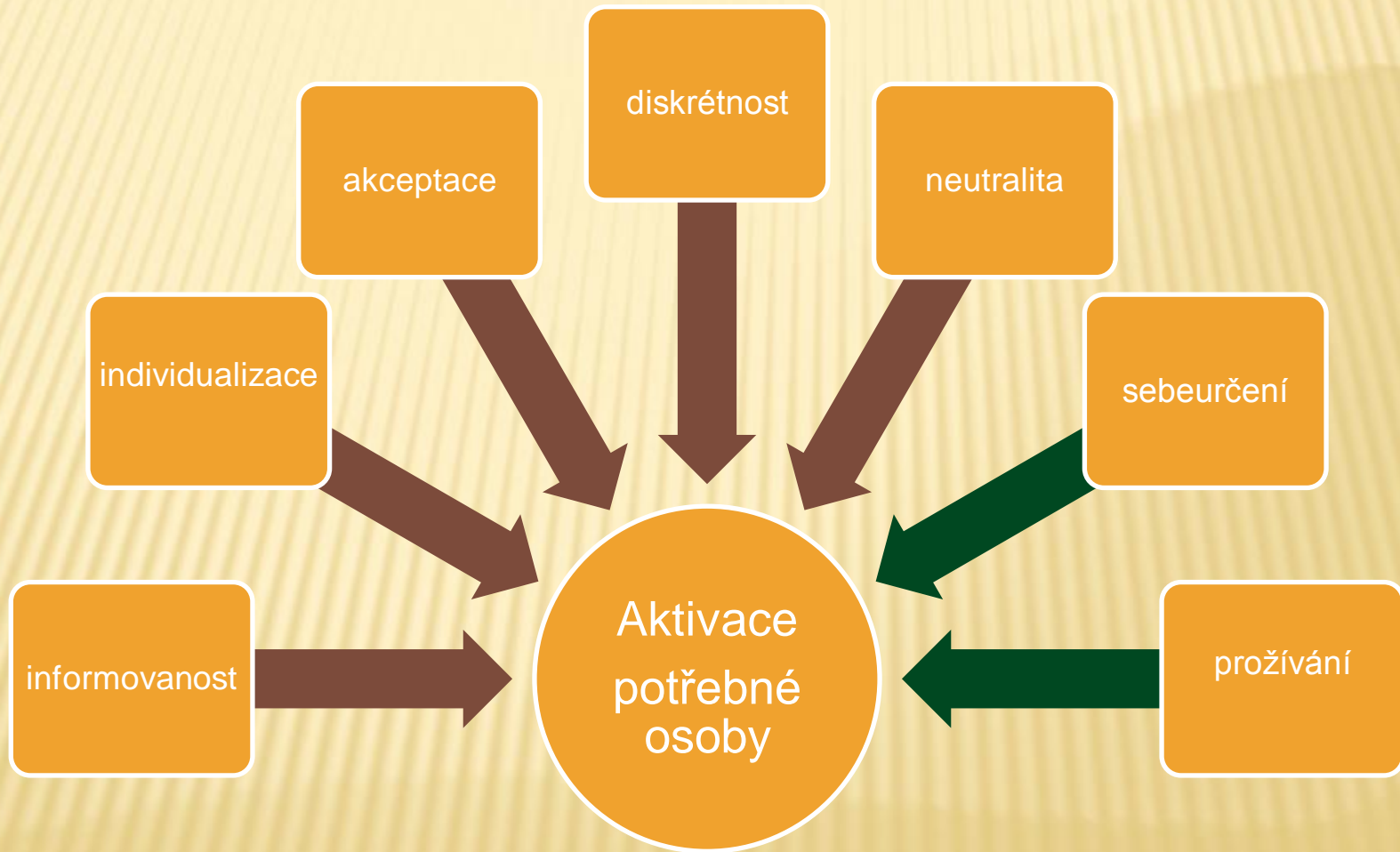
PROSTUPEJE INTERVENCI

PŘÍPADOVÁ PRÁCE V PORADENDSTVÍ

PRINCIPY V PŘÍSTUPECH K VEDENÍ PŘÍPADU

PRINCIPY

1. **individualizace** – individuální přístup bez stereotypů a předsudků, uznání jedinečnosti, životní biografie, scénář
2. **prožívání** – prostor pro + i – emoce, hranice emočních reakcí
3. **akceptace** – vnímat cílovou osobu takovou, jaká je, podporovat sebeuvědomění (vědomí vlastní hodnoty a důstojnosti), odmítnutí intervence
4. **nehodnotící postoj** – zachovávat vnitřní neutralitu, nehodnotit osobnost (pouze jeho jednání, postoje), nemoralizovat, nevnučovat
5. **sebeurčení** – respektovat právo jedince svobodně se rozhodovat, nabízet možnosti cest změny, nesmí být návody a příkazy
6. **diskrétnost** – důvěrnost sdělení je základním závazkem poradce a právem klienta (ač není absolutní), ale i základem efektivní práce s klientem
7. **aktivace dítěte** – zodpovědnost za svá rozhodování, následky

FÁZE PORADENSKÉHO PROCESU

OTEVÍRÁ PROSTOR PRO INTERVENCI

Orientace

- Poznání chování – modely chování, situační stereotypy (čas, místo, lidé, klíčová osoba) ,
- Účinky vlastního chování, Sociálně akceptované chování
- Analýza, komparace, vyhodnocení

Plánování

- Podpora - imaginace
- Alternativy - výběr
- Posloupnost kroků
- Perspektiva – životní scénáře

Rozhodnutí

- Aktivní přístup
- Změna jako výzva
- Kontrola a ovlivnitelnost
- Autoevaluace

Posilujeme schopnost uvědoměle se rozhodnout a zvolit cestu řešení vlastního problému.

ZÁKLADNÍ FORMY PRÁCE

Diagnostika

Analýza

- + Dokumenty, záznamy
- + Vyšetření
- + Práce dítěte

Pozorování

- × Dítěte
- × Rodiny
- × Situace
- × Podmínek

Rozhovor

- × Dítě
- × Rodiče
- × Významné osoby
- × Odborníci

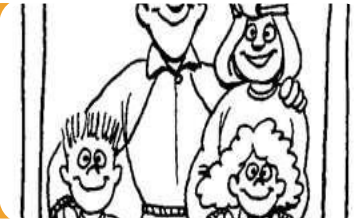
Reflexe

- × Rozhovoru
- × Práce s dítětem
- × Závěrů

Vedení záznamy – evidence případové práce

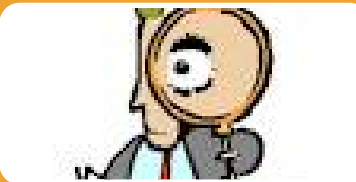
ZÁZNAMY MINIMÁLNĚ 4 DOMÉNY

+ PŘÍLOHY ZÁZNAMŮ O PRŮBĚŽNÉ INTERVENČNÍ PRÁCI S DÍTĚTEM

Biografická studie - sociální, edukační, anamnestická

- Kritické a významné životní události, anamnestické údaje, edukace history
- Sociální ukotvení, attachment – vazby, vrstevnické vztahy, významné osoby
- Biodromální history

Speciálněpedagogická diagnostika – 3 základní stupně

1. Vymezení základního problému
2. Analýza dysfunkčního (problémového) chování v souvislostech situačních a sociálních
3. Analýza funkčního chování – úroveň dovednostní a kompetenční

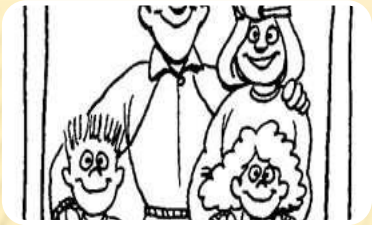
Intervenční plán změny

- Poradenský rozhovor
- Dohoda: cíle, podmínky, osoby, odpovědnost, čas, místo, ukončení
- Strategie, formy a metody intervence – přehled zdrojů pro úspěšnou intervenci

Vyhodnocení efektivity intervence

- Průběžně
- Závěrečné

BIOGRAFICKÁ STUDIE

Osobní

- Zdraví
- Porod
- Rizika
- Postižení
- Nemoc

Sociální

- Rodina
- Klíčová osoba
- Osoby významné
- Ukotvení
- Vrstevnické vztahy

Edukační

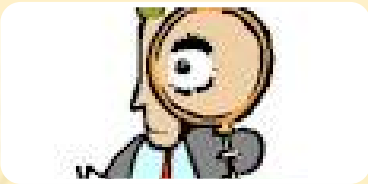
- ŠD
- Vyloučení
- Úspěšnost
- Vzdělávací potřeby

Krizové

- Ze všech oblastí
- Ztráty
- Traumata
- Krize
- Ohrožení
- Nebezpečí

ZPRACUJTE PŘÍPADOVOU STUDII – SKUPINOVÁ PRÁCE

	Osobní	Sociální	Edukační	Krizové
David				
Karel				
Jana				
Radim				

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Vymezení základního problému

Je to vůbec PCH

Základní popis

Analýza dysfunkčního chování

Jak

Nenaučené, nedoučené,
špatně naučené chování

Kdy, Kde, Kdo

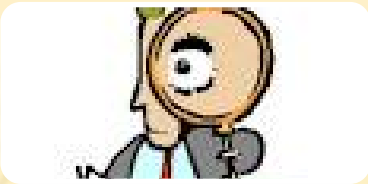

Analýza funkčního chování

Jak

Schopnosti, dovednosti,
kompetence

Kdy, Kde, Kdo

SPD_1. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍHO PROBLÉMU

a) je? není?

b) A,B,C – spouštěč, chování, důsledek

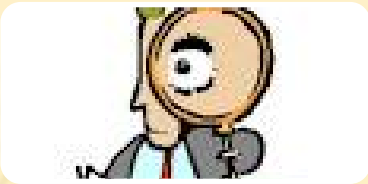
Spouštěč A	Chování a jeho projevy B	Následek Chování C
Co Kdo, kdy	Jak	Co se dělo pak Zisk, ztráta
Zapomenutý úkol	Lež, vyhýbání se odpovědnosti	Zatloukání před rodiči Útěk z domu Záškoláctví
Násilí od spolužáka	Záškoláctví Účast na rvačkách	Nuda, vazba na děti na ulici, uzavřenost Agresivní modely chování....

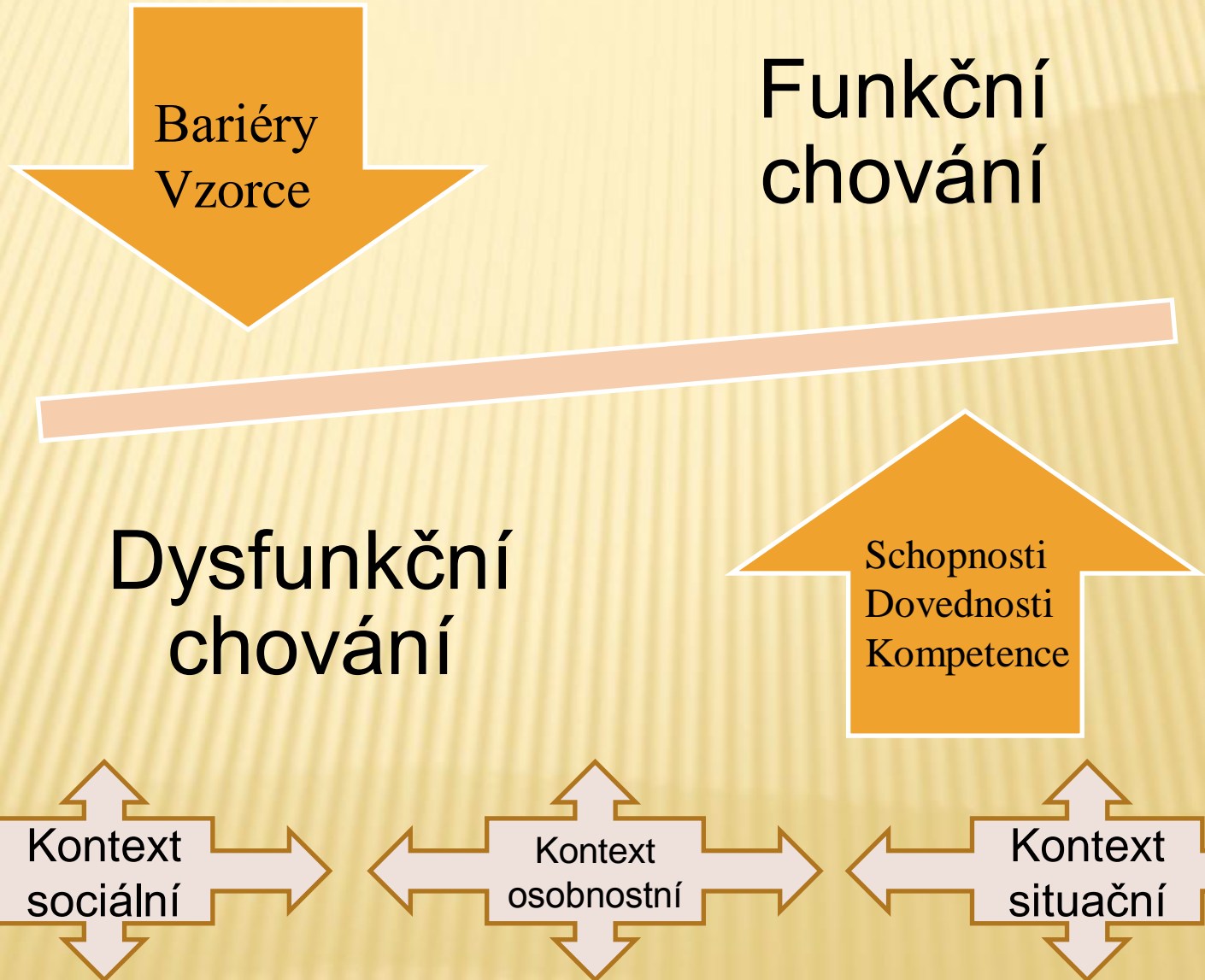
VYTVOŘTE ABC TABULKU

PŘÍPADOVÁ STUDIE – SKUPINOVÁ PRÁCE

	A	B	C
David			
Karel			
Jana			
Radim			

SPD_2 a 3 ANALÝZA CHOVÁNÍ

VYTVOŘTE TABULKU FUNKČNÍHO CHOVÁNÍ

PŘÍPADOVÁ STUDIE – SKUPINOVÁ PRÁCE

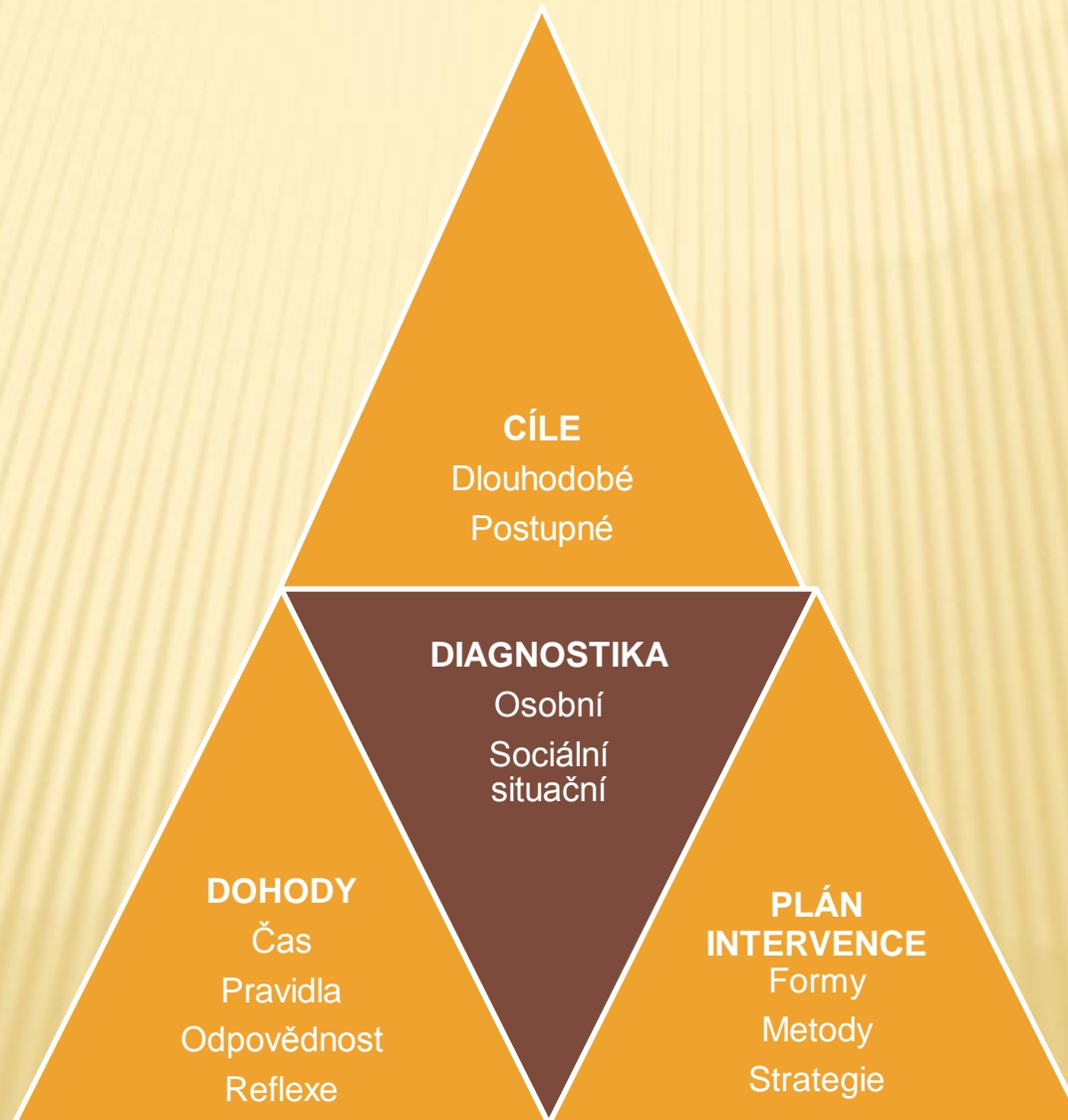
	Funkční	Dysfunkční	K_osobnost	K_sociální	K_situační
David					
Karel					
Jana					
Radim					

INTERVENČNÍ PLÁN ZMĚNY INDIVIDUALIZACE PŘÍPADOVÉ PRÁCE

Specific
Measurable
Achievable
Relevant
Time-limited

Specifické
Měřitelné
Akceptovatelné
Relevantní
Termínované

VYTVOŘTE SMART TABULKU

PŘÍPADOVÁ STUDIE – SKUPINOVÁ PRÁCE

	Cíle dlouhodobé	Cíle postupné	Dohoda	Intervence Formy, Metody	Intervence Strategie
David					
Karel					
Jana					
Radim					

Způsob vnímání světa – vnímání vztahu

Lidé nemají rovnou hodnotu (hodnotu jedince určuje role a status)	Lidé si jsou rovni (přijetí jedinečnosti druhých)
Vztah je založen na principu dominance a podřízenosti	Vztah je založen na partnerství a rovnocennosti
Role a status splývají s identitou (role implikuje sílu a dominanci nebo podřízenost)	Role a status jsou oddělené entity
Moc nad druhými lidmi vyvolává izolaci, strach, odsouzení a nedůvěru	Rovnost dává prostor pocitům lásky, moci nad sebou samým, respektu, svobodě se vyjadřovat

Způsob vnímání světa – vnímání osobnosti

Každý musí poslouchat a přizpůsobovat se	Každý je individualita a může se definovat z pozice vnitřního zdroje síly a validace
Lidé se rodí puze ke zlu (patologizace osobnosti)	Člověk se může pozitivně vyvíjet, na základě aktivizace vnitřních zdrojů, podpory sebeúcty, sebezpřijetí, zodpovědnosti za sebe aj.
Očekávání, že všichni by měli být stejní a pak svět bude dobrý	Očekávání, že různorodost může být pozitivním faktorem utvářejícím společnost
Lidé znehodnocují a popírají své pocity a svou odlišnost	Lidé vyjadřují své pocity a akceptují svou odlišnost

Způsob vnímání světa – vnímání a výklad událostí

Zjednodušený vzorec vnímání chování jedince z pohledu následků (vzorec „akce vyvolává reakci“)	Cirkulární vnímání událostí ve své kontinuitě a s vědomím proměnných veličin v životní linii dítěte („akce-reakce-interakce“)
Ten kdo má moc nejlépe ví, co je dobré (existuje jeden jediný správný způsob)	Je mnoho cest, kterými se můžeme vydat (poskytuje možnost použít vlastní kritéria pro výběr, volbu)
Černobílé vnímání světa vytváří prostor pro manipulaci, omezuje objevování a kreativitu, vede k poslušnosti	Systémový přístup a kontinuální vnímání chování dítěte generují informovanost, objevování, kreativitu, důvěru, pořádek

Postoj ke změně

Bezpečí znamená zachování statu quo	Bezpečí roste z jistoty v procesu změny a růstu
Změna není možná. Je vnímána jako nežádoucí, nemožná a nenormální, je odmítána (a to i přes zjevné nepohodlí a bolest)	Změna je VŽDY možná, je vnímána jako dosažitelná a žádoucí
Strach ze změny, tj. z neznáma, z nového	Přijetí rizika a zodpovědnosti za svůj život

TERAPEUTICKÝ A KRIZOVÝ SCÉNÁŘ MODELU RŮSTU

Prevence nežádoucího vývoje

práce s následky PCH

terapeutické

Nové modely
chování

Směřujeme k
budoucnosti

krizové

tady a teď
zabránit eskalaci
problémů